

Vážení čitatelia,

v prvom tohtoročnom vydaní Súťažného spravodajcu sa dočítate o aktivitách Protimonopolného úradu SR ako aj Európskej komisie i zahraničných súťažných úradov v období mesiacov január až marec 2016. Vo veci koncentrácií Protimonopolný úrad začal niekoľko správnych konaní, schválil štyri koncentrácie a zároveň zastavil jedno správne konanie. V tomto období odbor kartelov rozhodol o uložení pokuty vo výške takmer 3 miliónov eur podnikateľom na trhu emitovania, distribúcie a predaja stravovacích poukážok a benefičných poukážok, vrátane poskytovania služieb s tým súvisiacich a viedol konferenciu, ktorej hlavnou témou bol práve trh s týmito poukážkami. Ďalej sa dočítate o školení venovanom štátnej pomoci a taktiež o zákone o štátnej pomoci v súvislosti s prechodom kompetencie koordinátora štátnej pomoci na PMÚ od 1. januára 2016.

Obsah

NAŠE AKTIVITY	1
KONTROLA KONCENTRÁCIÍ.....	1
DOHODY OBMEDZUJÚCE SÚŤAŽ	2
LEGISLATÍVA.....	3
SÚŤAŽNÁ ADVOKÁCIA	4
Medzirezortné pripomienkové konanie	4
Konferencie a semináre.....	4
AKTUALITY Z EURÓPSKEJ KOMISIE A INÝCH SÚŤAŽNÝCH ÚRADOV	5

NAŠE AKTIVITY

KONTROLA KONCENTRÁCIÍ

V prvom štvrtroku 2016 Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Protimonopolný úrad“, „úrad“ alebo „PMÚ“) začal niekoľko správnych konaní vo veci koncentrácií a schválil štyri koncentrácie:

- získanie priamej výlučnej kontroly podnikateľa *Orkla ASA* nad podnikateľom *Hamé s.r.o.*,
- získanie priamej výlučnej kontroly podnikateľa *EnBW Energie Baden-Württemberg AG* nad podnikateľom *VNG Verbundnetz Gas Aktiengesellschaft*,
- získanie priamej výlučnej kontroly podnikateľa *PENTA INVESTMENTS LIMITED* nad podnikateľom *Sberbank Slovensko, a.s.*,
- získanie nepriamej výlučnej kontroly fyzickej osoby, podnikateľa *Imre Fazakas* nad podnikateľmi *NORMESTON GROUP CYPRUS LIMITED* a *NORMESTON TRADING LIMITED*.

V tomto období úrad zastavil správne konanie vo veci koncentrácie, ktorá mala na základe dohody spočívať v získaní priamej spoločnej kontroly podnikateľov *Ing. Jozef Tkáč*, *Ing. Ivan Jakobovič* a *ISTROKAPITAL SE, Cyprus* nad podnikateľom *J&T FINANCE GROUP*, pretože dôvod na konanie odpadol.

Vychádzajúc z podkladov a informácií predložených úradu zo strany účastníkov konania úrad dospel k záveru, že účastníci konania preukázali, že odstúpili od zámeru koncentrácie v podobe ako bola oznámená úradu, a teda dôvod na posúdenie zámeru koncentrácie tak, ako bol oznámený, odpadol.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17. 02. 2016.

DOHODY OBMEDZUJÚCE SÚŤAŽ

V mesiacoch január až marec Protimonopolný úrad vydal niekoľko rozhodnutí, v ktorých uložil podnikateľom pokutu za účasť na zakázaných dohodách a podnikateľovi za nespoluprácu počas inšpekcie.

- **Pokuta v celkovej výške 2 962 044,00 eur za dve kartelové dohody piatim podnikateľom pôsobiacim na trhu emitovania, distribúcie a predaja stravovacích poukážok a benefičných poukážok, vrátane poskytovania služieb s tým súvisiacich**

Odbor kartelov vydal dňa 11. 02. 2016 rozhodnutie, ktorým uložil piatim podnikateľom pôsobiacim na trhu emitovania, distribúcie a predaja stravovacích poukážok a benefičných poukážok, vrátane poskytovania služieb s tým súvisiacich, pokutu v celkovej výške 2 962 044,00 eur, a to za dve kartelové dohody.

Z podkladov a informácií, ktoré má úrad k dispozícii, vyplynulo, že podnikatelia pôsobiaci na danom trhu obmedzili hospodársku súťaž tým, že sa dopustili dvoch protisúťažných konaní:

- kartelovej dohody spočívajúcej v rozdelení trhu a
- kartelovej dohody spočívajúcej v limitácii maximálneho počtu stravovacích poukážok prijímaných v obchodných reťazcoch.

V období rokov 2009 až 2014 dochádzalo medzi podnikateľmi k uplatňovaniu spoločnej obchodnej stratégie voči klientom (zamestnávateľom tak z verejného, ako aj zo súkromného sektora), ktorá spočívala v

- nesúťažení o klientov konkurencie, a to tým, že vyššie uvedení podnikatelia:
  - o neoslovovali klientov konkurencie, resp. v prípade ich oslovenia uplatnili cenovú ponuku v takej podobe, že k súťaži o klienta reálne nedochádzalo (tzv. „štandardná ponuka“),
  - o neponúkali nulové poplatky klientom konkurencie,
  - o neponúkali benefity a bonusy klientom konkurencie,
  - o koordinovali svoje správanie v procese verejných obstarávaní, obchodných verejných súťaží a iných obdobných súťaží,

- uplatňovaní systému tzv. „vyrovnanej kompenzácie strát“ (balance), ktorý predstavoval povolené získanie klienta konkurencie v prípade straty vlastného klienta tak, aby sa vo vzájomnej bilancii medzi vyššie uvedenými podnikateľmi dosiahol vyrovnaný stav (nulová bilancia).

Zámerom uplatňovania spoločnej obchodnej stratégie bolo udržať stabilné úrovne trhových podielov na dotknutom relevantnom trhu.

Zavedený mechanizmus významným spôsobom narušil hospodársku súťaž o klientov medzi danými podnikateľmi a ich motiváciu súťažiť. V dôsledku uplatňovania spoločnej obchodnej stratégie neboli trhové podmienky výsledkom hospodárskej súťaže, ale výsledkom ich kartelovej dohody. Jednotliví podnikatelia totiž neboli motivovaní znižovať provízie (tzv. provízia na vstupe – provízia za nákup poukážok) klientom, a tým získavať nových klientov od ostatných účastníkov konania, pretože následne by aj tak došlo k prebratiu ich klientov v rámci systému „kompenzácie strát“. V konečnom dôsledku viedla kartelová dohoda k udržaniu vyšších provízií uplatňovaných voči klientom, ako by tomu bolo, ak by medzi podnikateľmi takýto mechanizmus neexistoval a fungovala by medzi nimi efektívna hospodárska súťaž.

V období rokov 2011 až 2014 dochádzalo medzi podnikateľmi k osobným stretnutiam (predovšetkým na pôde asociácie, ktorá ich združovala) a k emailovej komunikácii so zámerom určiť a zaviesť maximálny počet piatich stravovacích poukážok prijímaných zo strany obchodných reťazcov pri jednom nákupe od jedného emitenta.

V snahe limitovať maximálne množstvo stravovacích poukážok prijímaných v obchodných reťazcoch sa tak piati podnikatelia pôsobiaci na danom trhu vzájomne obmedzili pri uzatváraní zmlúv o akceptovaní stravovacích poukážok s obchodnými reťazcami (akceptačnými miestami) v dôsledku zjednotenia svojich obchodných podmienok v týchto zmluvách. Vzhľadom na neúspešnosť rokovaní s obchodnými reťazcami sa však predmetná limitácia v praxi nerealizovala.

Zámerom ich správania bolo zvýšenie výnosnosti provízie na výstupe (t. j. odmeny za preplácanie nominálnej hodnoty stravovacích poukážok za hotovosť), nakoľko emitenti uplatňovali v priemere vyššiu províziu vo vzťahu k reštauračným zariadeniam ako vo vzťahu k obchodným reťazcom, čo vyplývalo z vyššej vyjednávaczej sily obchodných reťazcov.

Vyššie uvedené správanie podnikateľov vyhodnotil úrad ako dohody obmedzujúce súťaž a/alebo zosúladené postupy spočívajúce v priamom alebo nepriamom určení cien tovaru a iných obchodných podmienok, v rozdelení trhu a v koordinácii vo verejnom obstarávaní, obchodnej verejnej súťaži alebo inej obdobnej súťaži, v súvislosti s verejným obstarávaním, obchodnou verejnou súťažou alebo inou obdobnou súťažou, ktoré sú v zmysle § 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže a čl. 101 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zakázané.

Úrad v tejto súvislosti uvádza, že predmetné správanie podnikateľov patrí svojou povahou medzi najzávažnejšie porušenia súťažných pravidiel (medzi tzv. hardcore cartels). Vzhľadom na výrazné negatívne dopady takýchto typov dohôd obmedzujúcich súťaž je prioritou úradu tieto dohody odhaľovať a ich účastníkov sankcionovať.

Rozhodnutie úradu nie je právoplatné, nakoľko sa jedná o prvostupňové rozhodnutie.

- **Pokuta za nespoluprácu podnikateľa počas inšpekcie**

Odbor kartelov vydal dňa 09. 03. 2016 rozhodnutie, ktorým uložil podnikateľovi pokutu v hornej polovici maximálnej sadzby pokuty (0,9 % z obratu podnikateľa za príslušný rok) vo výške 1 077,17 eur za porušenie povinnosti ustanovenej v § 22a ods. 7 písm. b) zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

Uvedená pokuta bola uložená v dôsledku toho, že zástupca podnikateľa v priebehu inšpekcie nespolupracoval so zamestnancami úradu, neposkytol potrebnú súčinnosť a neumožnil riadne vykonanie inšpekcie, keď nerešpektoval

pokyn úradu smerujúci k zákazu komunikácie o priebehu inšpekcie v neprítomnosti zamestnancov úradu.

Účelom ustanovení o povinnostiach podnikateľa spolupracovať s úradom počas inšpekcie a korešpondujúceho ustanovenia o sankcii za porušenie tejto povinnosti je zabezpečiť, aby pri ochrane hospodárskej súťaže nedochádzalo k nerešpektovaniu úradu zo strany prešetrovaných subjektov. Je nevyhnutné, aby úrad sankcionoval aj takéto pochybenia podnikateľov, nakoľko takéto správanie ohrozuje riadny výkon právomocí úradu a znižuje efektívnosť vykonávania inšpekcií, a tým aj možnosť odhaľovať protisúťažné konania podnikateľov.

Rozhodnutie úradu nie je právoplatné. Nakoľko sa jedná o prvostupňové rozhodnutie.

LEGISLATÍVA

Zákon o štátnej pomoci

V zmysle zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01. 01. 2016 prechádza kompetencia koordinátora štátnej pomoci z Ministerstva financií Slovenskej republiky na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, a to vo vzťahu k poskytovateľom štátnej pomoci v Slovenskej republike a vo vzťahu k Európskej únii.

http://www.antimon.gov.sk/data/files/459_zakon-c-358-2015-o-uprave-niektorych-vztahov-v-oblasti-statnej-pomoci-a-minimalnej-pomoci-a-o-zmene-a-doplneni-niektorych-zakonov-zakon-o-statnej-pomoci.pdf

Metodický pokyn na zabezpečenie jednotného obsahu žiadosti o stanovisko poskytovateľov minimálnej pomoci ad hoc

Tento metodický pokyn sa týka ad hoc minimálnej pomoci poskytovanej podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. 12. 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis. Účelom

metodického pokynu je stanoviť náležitosti obsahu žiadosti a spôsobu jej predkladania.

http://www.antimon.gov.sk/data/files/490_metodicky-pokyn-na-zabezpecenie-jednotneho-obsahu-ziadosti-o-stanovisko-poskytovateov-mp-ad-hoc-pdf.pdf

Všetky ďalšie informácie týkajúce sa štátnej pomoci a minimálnej pomoci sú dostupné na webovom portáli <http://www.statnapomoc.sk>

SÚŤAŽNÁ ADVOKÁCIA

Medzirezortné pripomienkové konanie

V rámci medzirezortného pripomienkového konania úrad pripomienkoval niekoľko návrhov zákonov a iných právnych dokumentov. Zo zaujímavých materiálov uvádzame:

K materiálu *Návrh koordinácie poskytovania údajov v prostredí verejnej správy SR*

K návrhu vyššie uvedeného materiálu Protimonopolný úrad si uplatňoval konkrétnu vecnú zásadnú pripomienku, a to konkrétne:

Podľa materiálu je cieľom mechanizmu koordinácie zabezpečiť, aby analytické útvary zriadené v prostredí ústredných orgánov štátnej správy mali pravidelný, neprerušovaný a úplný prístup k údajom, nevyhnutný pre tvorbu analýz v oblastiach, v ktorých v zmysle kompetenčného zákona pôsobia ich zriaďovateľské inštitúcie.

PMÚ žiadal upraviť materiál tak, aby z neho bolo zrejmé, že táto povinnosť sa nevzťahuje na údaje, ktoré majú orgány verejnej správy k dispozícii, avšak ktoré sú chránené podľa osobitných predpisov (napríklad obchodné tajomstvo, dôverné informácie a pod.)

Úrad v rámci svojich kompetencií pracuje s množstvom citlivých informácií poskytovaných podnikateľmi alebo inými subjektmi, pričom táto ochrana musí zostať zachovaná. Obdobne sa uvedené môže vzťahovať aj na informácie

zhromažďovaná inými orgánmi verejnej správy v rámci ich kompetencií.

Konferencie a semináre

Tlačová konferencia venovaná aktualitám Protimonopolného úradu SR so zameraním na kartel v oblasti gastrolístkov sa na úrade uskutočnila dňa 25. februára 2016.

V súvislosti s kartelom emitentov stravovacích a benefitných poukážok vydal PMÚ SR, odbor kartelov rozhodnutie o pokute v celkovej výške 2 962 044 eur piatim podnikateľom za dve kartelové dohody spočívajúce v rozdelení trhu a v limitácii maximálneho počtu stravovacích poukážok prijímaných v obchodných reťazcoch.

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD
Slovenskej republiky

POZVÁNKA NA TLAČOVÚ KONFERENCIU

Pozývame Vás na tlačovú konferenciu venovanú aktualitám Protimonopolného úradu SR

Hlavné témy

Kartel v oblasti gastrolístkov

Tlačová konferencia sa uskutoční vo štvrtok 25. februára 2016 o 10:00 hod. v zasedačke Protimonopolného úradu SR na 8. poschodí, na Drieňovej 24 v Bratislave. Svoju účasť prosím potvrďte na hovorca@antimon.gov.sk

Školenie „Štátna pomoc, minimálna pomoc a procedurálne aspekty“

Dňa 15. marca 2016 sa u nás uskutočnilo školenie pre samosprávne kraje (VÚC). Školenie odbornej verejnosti prebehlo pod vedením zástupkyne odboru štátnej pomoci Protimonopolného úradu – p. Stanislavy Krajčírovej.

Program tohto školenia bol nasledovný:

Program školenia:

„Štátna pomoc, minimálna pomoc a procedurálne aspekty“

Miesto konania: Protimonopolný úrad SR (zasadačka 8. poschodie), Bratislava

Lektor: Mgr. Stanislava Krajčírová

8:00 – 8:30 Prezentácia účastníkov školenia a otvorenie školenia

8:30 – 10:00 Pojem podnik a hospodárska činnosť a uplatniteľnosť pravidiel štátnej pomoci

Využitie verejných zdrojov, pripísateľnosť štátu

Ekonomická výhoda a uplatnenie princípu subjektu v trhovom hospodárstve

10:00 – 10:20 Prestávka

10:20 – 12:00 Selektívna výhoda v prospech podniku

Narušenie hospodárskej súťaže a vplyv na obchod v rámci Únie

Schémy štátnej pomoci a ad hoc pomoc

Procedurálne aspekty pri poskytovaní štátnej pomoci – notifikácia, rozhodnutie

12:00 – 12:20 Prestávka

12:20 – 13:30 Pomoc de minimis a podmienky jej poskytovania

Schémy pomoci de minimis

Evidencia a kontrola poskytovania pomoci de minimis

Diskusia

AKTUALITY Z EURÓPSKEJ KOMISIE A INÝCH SÚŤAŽNÝCH ÚRADOV

Európska komisia pokutovala výrobcov autodiélov sumou vyše 137 miliónov eur za kartel

27. 01. 2016 EK uložila pokutu v celkovej výške 137,789 miliónov eur *Melco (Mitsubishi Electric)* a *Hitachi* za účasť na kartely týkajúceho sa alternátorov, štartérov s firmou *Denso*, čím porušili antitrustové pravidlá EÚ. *Denso* odhalil existenciu kartelu pred EK a nebol pokutovaný. Všetky

spoločnosti uznali ich účasť a súhlasili s urovaním prípadu.

Viac než 5 rokov títo traja japonskí výrobcovia autodiélov koordinovali ceny a prerozdělili si zákazníkov alebo projekty súvisiace s dvomi dôležitými komponentmi motorov áut – alternátormi a štartérmi. Napriek tomu, že kartel bol sformovaný a realizovaný mimo Európskeho

hospodárskeho priestoru (EHS), ovplyvnil európskych zákazníkov tým, že komponenty boli priamo predávané výrobcom áut v EHS. Ďalšie informácie: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-173_en.htm

Český úrad pre ochranu hospodárskej súťaže potvrdil rozhodnutie o karteli stavebných firiem, mierne však znížil sankcie

Predseda Úradu pro ochranu hospodářské soutěže Petr Rafaj rozhodol dňa 08. 02. 2016 o rozkladoch proti prvostupňovému rozhodnutiu vo veci tzv. stavebného kartelu. Prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené, avšak predseda ÚOHS znížil pokuty pre jednotlivých účastníkov kartelu.

Za narušenie hospodárskej súťaže na trhu inžinierskeho staviteľstva v Českej republike boli uložené právoplatné pokuty v celkovej výške 1 659 993 000 českých korún, a to spoločnostiam STRABAG a.s., EUROVIA CS, a.s., SWIETELSKY stavební s.r.o., M-SILNICE a.s., BERGER BOHEMIA a.s., Skanska a.s., Lesostavby Třeboň a.s.

Uvedené spoločnosti porušili zákon o ochrane hospodárskej súťaži, keď prostredníctvom vzájomných kontaktov koordinovali účasť a ponuky vo výberových konaniach na verejné zákazky.

Predseda úradu pristúpil k miernemu zníženiu pokuty po zohľadnení okrem typovej závažnosti deliktu aj aspekt individuálnej závažnosti konania jednotlivých účastníkov.

Toto konanie, tzv. bid rigging patrí medzi tvrdé kartely, ktoré patria medzi najzávažnejšie negatívne dopady na hospodársku súťaž. Bližšie informácie sú dostupné na: <https://www.uohs.cz/cs/hospodarska-soutez/aktuality-z-hospodarske-souteze/2080-predseda-rafaj-potvrdil-rozhodnuti-o-kartelu-stavebnich-firem-mirne-vsak-snizil-sankce.html>

Britský súťažný úrad pokutoval farmaceutické spoločnosti 45 miliónmi £

Competition and Markets Authority uložil 12. 02. 2016 pokutu v celkovej výške takmer 45 miliónov £ niekoľkým farmaceutickým spoločnostiam za protisúťažné konanie a dohody v súvislosti s dodávkou paroxetínu. V období rokov 2001 a 2004 GlaxoSmithKline plc (GSK), dodávateľ značkového paroxetínu (lieku antodepresívum) sa s ďalšími dodávateľmi – Generics UK Limited (GUK) a Alpharma Limited (Alpharma) dohodol na platbách a ďalších hodnotových prevodoch presahujúcich vyše 50 miliónov £ s cieľom oddialiť potencionálny vstup rivala na trh s paroxetínom v Británii. Ďalšie informácie: <https://www.gov.uk/government/news/cma-fines-pharma-companies-45-million>

Nemecko uložilo pokuty za kartel v sanitárnom sektore

Dňa 22. 03. 2016 Bundeskartellamt uložil pokutu v celkovej výške 21,3 miliónov eur 9 veľkoobchodníkom a podnikateľovi v sektore sanity, kúrenia a klimatizácií za uzatváranie protisúťažných dohôd. Úrad ich obvinil z koordinovanej kalkulácie hrubých a predajných cien medzi rokmi 2005 a 2013.

Nakoľko všetci účastníci spolupracovali s úradom, v súlade s programom zhovievavosti im boli pokuty znížené. Stanovená výška pokút aj urovanie konania odsúhlasené všetkými účastníkmi sú konečné. Bližšie informácie na: http://www.bundeskartellamt.de/SharedDocs/Meldung/EN/Pressemitteilungen/2016/22_03_2016_SHK.html

SÚŤAŽNÝ SPRAVODAJCA

1/2016

Blížšie informácie:

E-mail: hovorca@antimon.gov.sk

